

Sygn. akt VIII U 1098/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Janina Kościelniak
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2014 r. w Gliwicach

sprawy P. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania P. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 3 kwietnia 2014 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury począwszy od 17 lutego 2014 r.

(-) SSO Janina Kościelniak

Sygn. akt. VIII U 1098/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3.04.2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu P. M. (M.) prawa do emerytury w oparciu o art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227) w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zm.), ponieważ nie udowodnił on 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedynie 1 rok, 4 miesiące i 7 dni. ZUS nadmienił również, że skarżący wykazał staż sumaryczny okresów składkowych i nieskładkowych wynoszący 28 lat, 2 miesiące i 29 dni.

Z powyższą decyzją nie zgodził się ubezpieczony. W uzasadnieniu odwołujący podał, że wykonywał pracę w warunkach szczególnych w okresach: od 1.12.1978 r. do 31.08.1983 r. jako spawacz, od 1.09.1983 r. do 30.06.1989 r. oraz od 26.06.1989 r. do 30.06.2003 r. jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 ton.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Ubezpieczony urodził się (...), a 60 lat ukończył 17.02.2014 r. W dniu 26.02.2014 r. złożył wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 65 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Skarżący na dzień 1.01.1999 r. legitymuje się ponad 25-letnim stażem okresów składkowych i nieskładkowych. Ubezpieczony nie jest członkiem OFE.

ZUS zaliczył skarżącemu do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych 1 rok, 4 miesiące i 7 dni, co obejmuje następujące okresy zatrudnienia:

- od 22.05.1977 r. do 31.03.1978 r. w T. N. Huta w K. jako kierowca samochodów ciężarowych powyżej 3,5 ton,
- od 5.03.1987 r. do 31.08.1987 r. w (...) w B. jako ślusarz pod ziemią.

Organ rentowy nie uwzględnił natomiast przy obliczaniu stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych zatrudnienia:

- od 1.12.1978 r. do 31.08.1983 r. w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w K. jako ślusarz-spawacz, z powodu braku świadectwa pracy wykonywanej w warunkach szczególnych (za ten okres skarżący przedłożył jedynie zwykłe świadectwo pracy),
- od 5.09.1983 r. do 28.02.1987 r. oraz od 1.09.1987 r. do 30.06.1989 r. , z powodu złożenia świadectwa pracy jedynie za okres zatrudnienia od 1.09.1987 r. do 30.06.1989 r., a nadto świadectwo to w którym stwierdzono, że pracował jako kierowca nie jest świadectwem wykonywania pracy w warunkach szczególnych.
- od 26.06.1989 r. do 31.12.1998 r. w (...) jako kierowca samochodów powyżej 3,5 ton, z powodu stwierdzenia w przedłożony za ten okres świadectwie pracy, że odwołujący wykonywał pracę „kierowcy”, a nadto z w/w dokumentu zdaniem ZUS nie wynika fakt wykonywania pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy,

W związku ze swoim zatrudnieniem w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w K. **od 1.12.1978 r. do 31.08.1983 r.** skarżący wykonywał pracę spawacza stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Przedmiotem działalności w/w zakładu była produkcja urządzeń do oczyszczania ścieków. Zakład ten organizacyjnie był podzielony na dwa oddziały, tj. stolarnię i ślusarnię (PZ5), usytuowane na dwóch odrębnych halach, a przy ślusarni znajdowała się dodatkowo lakiernia. Na stolarni pracowali tokarze i frezerzy, natomiast na ślusarni swoje obowiązki wykonywali ślusarze i spawacze, w tym ubezpieczony. Na ślusarni pracowało 4-5 ślusarzy, natomiast spawacze skupieni byli w około 4-5 brygadach liczących 6-10 osób.

Od samego początku zatrudnienia odwołujący spawał elektrycznie. Najpierw został przeszkolony przez fachowców, a następnie w okresie od 22.01.1979 r. do 16.05.1979 r. ukończył kurs spawania elektrycznego, wskutek czego formalnie nabył uprawnienia spawalnicze. Jako spawacz odwołujący podejmował wyłącznie czynności spawalnicze. Za inne prace takie jak prace mające na celu przygotowanie materiału do spawania, a także montaż poszczególnych elementów odpowiadali ślusarze.

Z tytułu zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w R. ubezpieczony uzyskał świadectwo pracy wystawione przez Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Produkcji (...) w K. Zakłady Produkcyjne w R.. W dokumencie tym stwierdzono, że skarżący był zatrudniony w w/w zakładzie w okresie od 1.12.1978 r. do 31.08.1983 r. na stanowiskach: ślusarz, spawacz, a jako ostatnio zajmowane stanowisko wskazano stanowisko ślusarz-spawacz.

W okresie **od 26.06.1989 r. do 1.01.1999 r. (30.06.2003 r.)** ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Usługowo - Produkcyjno – Handlowym (...) Sp. z o.o. w R. w charakterze kierowcy samochodu powyżej 3,5 ton.

Działalność w/w zakładu obejmowała handel, przy czym najpierw było to pośrednictwo w handlu natomiast w miarę rozwoju firmy prowadzono też handel detaliczny. Spółka (...) dysponował dwoma samochodami ciężarowymi, początkowo marki A., a następnie R., a także żukiem oraz P. (...). W okresie spornym liczba zatrudnianych przez spółkę kierowców zmieniała się, ale nie było ich więcej niż pięciu, w tym ubezpieczony. Zadaniem odwołującego był rozwój towarów do sklepów, samochodem ciężarowym powyżej 3,5 ton w różne rejony Polski. Zasadniczo skarżący nie zajmował się rozładunkiem. W razie konieczności rozładowania ciężkiego towaru przydzielano mu pracownika, który podejmował się tych czynności, lżejszy towar natomiast wyładowywali samodzielnie pracownicy zaopatrywanych przez (...) sklepów. W okresie **od 26.06.1989 r. do 1.01.1999 r.**, skarżący wykonywał czynności w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 ton stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Odwołujący nigdy nie prowadził znajdujących się na (...) Spółki (...) samochodów osobowych.

W związku ze swoim zatrudnieniem w Przedsiębiorstwie Usługowo - Produkcyjno - Handlowym (...) Sp. z o.o. w R. w okresie spornym, ubezpieczony uzyskał świadectwo pracy z dnia 30.06.2003 r. W dokumencie tym stwierdzono, że odwołujący w okresie od 26.06.1989 r. do 30.06.2003 r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Usługowo - Produkcyjno - Handlowym (...) Sp. z o.o. w R. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku „kierowcy”. Natomiast w załączniku do tego świadectwa pracy zaznaczono, iż był zatrudniony na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 ton w pełnym wymiarze czasowym (cały etat) w okresie od 26.06.1989 r. do 30.06.2003 r.

Z kolei w okresach **od 5.09.1983 r. do 28.02.1987 r. oraz od 1.09.1987 r. do 30.06.1989 r.** odwołujący pracował w Zakładzie (...) R. w charakterze kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 ton stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Wówczas skarżący przewoził samochodem ciężarowym powyżej 3,5 ton półprodukty, tj. tłuszcze zwierzęce po uboju do utylizacji polegającej na ich wytopie z przeznaczeniem do produkcji m.in. kosmetyków, proszków do prania.

W piśmie z dnia 6.02.2013 r. skierowanym przez współwłaścicieli Zakładu (...) R. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w C. stwierdzono, że ubezpieczony w latach 1983-1989 był zatrudniony na stanowisku kierowcy (...) o ciężarze całkowitym 12 ton.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o: akta organu rentowego, akta osobowe ubezpieczonego za okres jego zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w K., książeczka spawacza (vide k. 36 a.s.) zeznania świadków w osobach A. Z. (vide k. 37-38 a.s.), M. A. (vide k. 38-39 a.s.), K. S. (vide k. 39 a.s.), M. K. (vide k. 39-40 a.s.), zeznania ubezpieczonego (vide k. 40-42 a.s.).

Sąd uznał zebrany w sprawie materiał dowodowy za spójny i kompletny, a przez to mogący stanowić podstawę dla poczynienia rzetelnych ustaleń w sprawie oraz wydania orzeczenia opartego na faktach. W szczególności za wiarygodne Sąd uznał zeznania świadków w osobach A. Z., M. A., K. S., M. K., którzy pracowali z odwołującym w okresie spornym, co pozwala przyjąć, iż dysponują oni dostateczną wiedzą w przedmiocie rodzaju i zakresu wykonywanych przez skarżącego czynności.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. nr 153, poz. 1227), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn,
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Stosownie do treści ust. 2 w/w przepisu emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 w/w ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

W myśl § 3 i 4 rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 60 lat dla mężczyzn
2. ma wymagany 25 - letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 w/w rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Natomiast jak stanowi § 1, ust. 1 i 2 rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami". Właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Zgodnie z wykazem A, dział XIV poz. 12, tj. prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym są pracami w szczególnych warunkach, uprawniającymi do niższego wieku emerytalnego. Natomiast w dziale VIII wykazu A, pod poz. 2 wymienione są prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 ton, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów.

W przedmiotowej sprawie okoliczność sporna dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1.01.1999 r.) wymaganego 15-letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony legitymuje się wymaganym 15 - letnim okresem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Jak wynika z postępowania dowodowego ubezpieczony w związku ze swoim zatrudnieniem **od 1.12.1978 r. do 31.08.1983 r.** w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w K., wchodząc w skład brygady spawaczy w oddziale ślusarni spawał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Powyższe pozwala zatem stwierdzić, że w w/w okresie spornym wykonywał pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r.

Dalej Sąd ustalił, że ubezpieczony będąc zatrudnionym w Przedsiębiorstwie Usługowo - Produkcyjno - Handlowym (...) Sp. z o.o. w R. **od 26.06.1989 r. do 1.01.1999 r.** oraz w okresach **od 5.09.1983 r. do 28.02.1987 r. i od**

1.09.1987 r. do 30.06.1989 r. w Zakładzie (...) R., jeździł samochodami ciężarowymi o masie powyżej 3,5 ton stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W pierwszym z zakładów rozwożąc towar do sklepów położonych w różnych rejonach Polski, natomiast w dwóch pozostałych okresach transportując tłuszcze zwierzęce po uboju do utylizacji. W związku z powyższym Sąd uznał, że w w/w okresach spornych skarżący wykonywał pracę w warunkach szczególnych, tj. pracę kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 ton.

Bez znaczenia pozostaje bowiem fakt, że pracodawca odwołującego za sporne okresy nie wystawił mu świadectwa pracy w warunkach szczególnych, ponieważ fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno - rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia - w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7.12.2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283). I tak w toku niniejszego postępowania Sąd ustalił na podstawie innych środków dowodowych takich jak wiarygodne zeznania świadków oraz książeczka spawacza, że skarżący wykonywał w okresie **od 1.12.1978 r. do 31.08.1983 r.** pracę w charakterze spawacza stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Sąd stwierdził także, że odwołujący wykonywał w okresach **od 26.06.1989 r. do 1.01.1999 r.** oraz w **od 5.09.1983 r. do 28.02.1987 r. i od 1.09.1987 r. do 30.06.1989 r.** pracę jako kierowca samochodów ciężarowych powyżej 3,5 ton stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, co koresponduje z spójnymi zeznaniami świadków, Sąd miał też na uwadze treść świadectw pracy oraz akt osobowych.

Reasumując, Sąd uznał, że skarżący legitymuje się na dzień 1.01.1999 r. wymaganym 15 - letnim stażem pracy w szczególnych warunkach i w konsekwencji spełnił wszystkie przesłanki warunkujące przyznanie żądanego świadczenia.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury począwszy od dnia 17.02.2014 r.

SSO Janina Kościelniak